

Raamattu - teologiamme arvovaltainen lähde

”Pysykää laissa ja todistuksessa. Elleivät he näin sano, heille ei aamunkoittoa tule.” (Jes. 8:20, RK 2012.)

Avaintekstit:

Mark. 7:1–13;
Room. 2:4;
1. Joh. 2:15–17;
2. Kor. 10:5, 6;
Joh. 5:46, 47;
Joh. 7:38.

Ei ole olemassa sellaista kristillistä kirkkokuntaa, joka ei käytä Raamattua opiansa tukena. Silti Raamatun rooli ja auktoriteetti ei ole sama kaikissa kirkkokunnissa. Ne voivat vaihdella suurestikin. Tämä on tärkeä mutta monimutkainen aihe, johon perehdymme tutkimalla viittä eri taustatekijää, jotka vaikuttavat vahvasti tulkintaamme Raamatusta: kirkollinen perinne, kokemus, kulttuuri, järjen päätelmät ja Raamattu itse.

Näillä tekijöillä on suuri vaikutus jokaiseen teologiseen ajatusrakennelmaan ja jokaiseen seurakuntaan. Kuulumme osana erilaisiin kulttuureihin ja meillä on erilaisia kirkollisia perinteitä, mitkä kaikki vaikuttavat meihin. Meillä kaikilla on kokemuksia, jotka muovaavat ajatteluamme ja vaikuttavat siihen, miten ymmärrämme asioita. Jokainen meistä ajattelee ja arvioi esitettyjä väitteitä. Me kaikki luemme Raamattua ja luomme sen pohjalta käsityksemme Jumalasta ja hänen tahdostaan.

Mikä tai mitkä näistä taustatekijöistä ovat ylin auktoriteetti siihen, kuinka tulkitsemme Raamattua, ja miten näitä taustatekijöitä käytetään suhteessa toisiinsa? Se, millaiselle sijalle nostamme nämä tekijät, johtaa hyvin erilaisiin painotuksiin ja tuloksiin, ja lopulta se määrittää koko teologiamme suunnan.

25.4. Kansainvälinen vammaistyön päivä
Tämä tutkistelu on sapatiksi 25.4.2020

KIRKOL- LINEN PERINNE

Perinteet itsessään eivät ole pahoja. Ne antavat elämälle rutiinia ja jäsentävät sitä. Ne voivat auttaa meitä säilyttämään yhteyden juuriimme. Siksi ei ole ihme, että perinteillä on iso rooli myös uskonnossa. Perinteisiin liittyy kuitenkin myös joihtakin vaaroja.

Mitä Mark. 7:1-13 opettaa siitä, miten Jeesus suhtautui joihinkin aikansa perinnäissääntöihin?

Ne perinnäissäännöt, jotka Jeesus haastoi, siirrettiin juutalaisessa yhteisössä tarkoin varjellen opettajalta oppilaalle. Jeesuksen päiviin tultaessa ne olivat saavuttaneet pyhiin kirjoituksiin verrattavan aseman. Kirkollisilla perinteillä on kuitenkin taipumusta kasvaa aikojen kuluessa niin, että niihin lisätään yhä enemmän yksityiskohtia ja puolia, jotka eivät alun perin ole kuuluneet Jumalan sanaan tai hänen suunnitelmaansa. Ihmisten luomat kirkolliset perinteet – silloinkin kun niitä edistävät kunnioitetut ”vanhimmat” (ks. Mark. 7:3, 5), tässä tapauksessa juutalaisen yhteisön johtajat – eivät ole sama asia kuin Jumalan käskyt (ks. Mark. 7:8, 9). Kyse oli ihmisten perinnäissäännöistä ja lopulta niiden vaaliminen johti siihen, että ne tekivät ”tyhjäksi Jumalan sanan” (Mark. 7:13).

Lue 1. Kor. 11:2 ja 2. Tess. 3:6. Miten erotamme Jumalan sanan ja ihmisten perinteet? Miksi on tärkeää erottaa ne toisistaan?

Jumalan elävä sana saa meissä aikaan kunnioittavan ja uskollisen asenteen sitä kohtaan. Tämä uskollisuus puolestaan synnyttää tiettyjä kirkollisia perinteitä. Uskollisuutemme on kuitenkin kohdistuttava aina elävään Jumalaan, joka on ilmaissut tahtonsa kirjoitetussa Jumalan sanassa. Raamatulla on siis ainutlaatuinen rooli, joka syrjäyttää kaikki ihmisten perinteet. Raamattu on kaikkien kirkollisten perinteiden yläpuolella, jopa hyvien. Kirkolliset perinteet, jotka kasvavat kokemuksista, joita saamme Jumalan kanssa ja hänen sanastaan, tulee jatkuvasti koetella Pyhää Raamattua mittapuuna käyttäen.

Mitä sellaisia asioita teemme seurakuntana, jotka voitaisiin luokitella kirkollisiksi perinteiksi? Miksi ne on aina tärkeää erottaa raamatullisesta opetuksesta?

KOKEMUS

Lue Room. 2:4 ja Tit. 3:4, 5. Miten koemme Jumalan hyvyyden, kärsivällisyyden, anteeksiannon, ystävällisyyden ja rakkauden? Miksi on tärkeää, ettei uskomme ole vain teoreettista, älyllistä tietoa, vaan sellaista, jonka todella koemme? Millä tavoin kokemuksemme voivat kuitenkin samaan aikaan olla ristiriidassa Raamatun kanssa ja johtaa meidät harhaan uskossamme?

Kokemukset ovat osa inhimillistä elämää. Ne vaikuttavat tunteisiimme ja ajatuksiimme hyvin voimakkaasti. Jumala on suunnitellut meidät siten, että suhteemme hänen luomakuntaansa ja häneen itseensä ovat läheisesti sidoksissa kokemuksiimme.

Jumala haluaa, että saamme kokea kauneutta ihmissuhteiden, taiteen, musiikin ja luomakunnan ihmeiden kautta, ja lisäksi pelastuksen ilon ja hänen sanansa lupausten voiman. Uskomme on enemmän kuin pelkkiä opinkappaleita ja järkipäisiä päätöksiä. Se, mitä koemme, muokkaa merkittävällä tavalla käsitystämme Jumalasta ja myös ymmärrystämme hänen sanastaan. Meidän tulee kuitenkin nähä selvästi kokemustemme rajallisuus ja riittämättömyys halutessamme tietää Jumalan tahdon.

Mikä varoitus löytyy 2. Kor. 11:1-3? Mitä jae kertoo kokemuksiin luottamisen rajoitteista?

Kokemukset voivat olla pettäviä. Niillä on oma paikkansa, mutta Raamatun tulee ohjata niitä. Niitä tulee myös tulkita Jumalan sanan pohjalta. Joskus haluamme kokea jotakin, joka on ristiriidassa Jumalan sanan ja tahdon kanssa. Tässä meidän täytyy oppia luottamaan Jumalan sanaan jopa kokemuksemme ja halujemme kustannuksella. Meidän tulisi olla valppaita sen suhteen, että pidämme kokemuksemme sopusoinnussa Jumalan sanan kanssa ja sellaisina, etteivät ne ole ristiriidassa Raamatun selkeän opetuksen kanssa.

Kokemuksella on merkittävä sija uskossa, jossa rakkaus Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan on tärkein käsky (ks. Mark. 12:28-31). Miksi on silti tärkeää, että aina koettelemme kokemuksemme Jumalan sanalla?

KULTTUURI

Me kaikki olemme osa jotain kulttuuria tai kulttuureita. Kaikki me myös saamme vaikutteita kulttuurista. Kukaan meistä ei pääse tätä pakoon. Esimerkiksi Vanhassa testamentissa on kertomuksia siitä, miten muinainen Israel turmeltui sitä ympäröivien kulttuurien vaikutuksesta. Mikä saa meidät ajattelemaan, että olisimme jotenkin erilaisia tai parempia?

Myös Jumalan sana annettiin tietystä kulttuurissa, vaikka se ei rajoitukaan tuohon ainoaan kulttuuriin. Kulttuuriset tekijät vaikuttavat väistämättä ymmärrykseemme Raamatussa, mutta meidän ei pitäisi unohtaa sitä, että Raamattu myös ylittää kaikki vakiintuneet kulttuuriin perustuvat etniset, valtakunnalliset ja sosiaaliseen asemaan liittyvät luokitukset. Tässä yksi syy sille, miksi Raamattu on kaikkien ihmisten luomien kulttuurien yläpuolella ja pystyy jopa muuttamaan ja korjaamaan niitä synnillisiä piirteitä, joita löydämme jokaisesta kulttuurista.

Lue 1. Joh. 2:15-17. Mitä Johannes tarkoittaa sanoessaan, ettei meidän tulisi rakastaa maailmaa? Miten voimme elää tässä maailmassa ilman että ajatuksemme ovat maallisia?

Kulttuuri, niin kuin kaikki muukin Jumalan luomakunnassa, on synnin vaikutuksen alaista. Näin ollen myös se on Jumalan tuomion alainen. Jotkin kulttuurimme osa-alueet saattavat sopia oikein hyvin uskomme kanssa, mutta meidän on tarkasti erotettava nämä asiat toisistaan. Ihannetapauksessa raamatullisen uskon tulisi tarvittaessa haastaa vallitseva kulttuuri ja luoda vastakulttuuria, joka on uskollinen Jumalan sanalle. Jos emme ole kiinnittyneet taivaallisiin, me pian annamme periksi sille, mitä ympärillämme on.

Ellen G. White tarjoaa seuraavan kiteytyksen:

”Kristuksen seuraajien tulee erottautua maailmasta periaatteiden ja mielenkiinnon kohteiden suhteen, mutta heidän ei tule eristää itseään maailmasta. Vapahtaja seurusteli jatkuvasti ihmisten kanssa, ei siksi että rohkaisisi heitä sellaiseen, mikä ei ole Jumalan tahdon mukaista, vaan kohottaakseen ja jalostaakseen heitä.” (CT 323.)

Mitkä asiat kulttuurissamme ovat täysin ristiriidassa raamatullisen uskomme kanssa? Kuinka voimme suoraselkeästi vastustaa asioita, jotka pyrkivät vahingoittamaan uskoamme?

JÄRJEN PÄÄTELMÄT

Lue 2. Kor. 10:5, 6; Sananl. 1:7; 9:10. Miksi kuuliaisuus Kristukselle ajatuksissamme on niin tärkeää? Miksi Herran pelko on viisauden alku?

Jumala on antanut meille kyvyn ajatella ja järkeillä. Kaiken ihmisen toiminnan ja jokaisen teologisen perustelun perustana on oletus kyvystämme ajatella ja tehdä johtopäätöksiä. Emme kannata järjetöntä uskoa. Valistuksen ajan vanavedessä 1700-luvulta alkaen ihmisjärki on kuitenkin saanut aivan uuden ja hallitsevan roolin.

Uuden näkemyksen mukaan ihmisjärki oli tiedon tärkein lähde aistikokemusten sijaan. Tässä rationalismiksi kutsutussa katsantokannassa totuus nähtiin älyllisenä, ei aisteihin perustuvana, ja totuuden katsottiin löytyvän järjen päätelmien avulla. Ihmisjärki nostettiin totuuden mittapuuksi. Järkeilystä tuli uusi herra, jonka edessä kaiken muun oli kumarrettava, niin seurakunnan kuin Ramatun. Kaikki, mikä ei ollut ilmeistä ihmisen päättelykyvyn rajoissa, hylättiin. Tällainen asenne vaikutti siihen, miten suurta osaa Raamatusta tulkittiin. Kaikkia ihmeitä ja Jumalan yliluonnollisia tekoja, kuten Jeesuksen ruumiillista ylösnousemusta, neitseestä syntymistä ja kuusipäiväistä luomista, muutamia mainitaksemme, ei pidetty enää tosina eikä luotettavina kuvauksina.

Myös kykymme järkeillä on kuitenkin synnin vaikutuksen alainen, ja meidän tulisi alistaa se Kristuksen hallintavallan alle. Ihmisten ymmärrys on pimentynyt, ja he ovat Jumalasta vieraantuneita (Ef. 4:18, RK 2012). Tarvitsemme Jumalan sanan valaistusta. Lisäksi se, että Jumala on Luojamme, osoittaa, että kykyämme järkeillä ei ole luotu toimimaan itsenäisenä ja Jumalasta irrallisena. Päinvastoin, ”Herran pelko on viisauden alku” (Sananl. 9:10; vrt. Sananl. 1:7). Vasta kun hyväksymme elämämme ylimmäksi ohjenuoraksi Jumalan ilmoituksen, joka löytyy hänen kirjoitetusta sanastaan, ja olemme valmiit seuraamaan Raamatun opetusta, voimme järkeillä tavalla, joka ohjaa meidät oikeisiin johtopäätöksiin.

Presidentti Thomas Jefferson teki oman versionsa Uudesta testamentista poistamalla siitä kaiken, joka hänen mukaansa oli järjenvastaista, mm. lähes kaikki Jeesuksen ihmeet ja ylösnousemuksen. Mitä tämä opettaa meille ihmisen rajoitteista tehdä järkeviä päätelmiä totuuden ymmärtämisessä?

RAAMATTU

Pyhä Henki, joka on ilmoittanut ja innoittanut Raamatun sisällön ihmisten kirjoitettavaksi, ei koskaan johda meitä Jumalan sanan vastaisesti tai pois sen luota. Raamatulla on suurempi arvovalta kuin ihmisten perinteillä, kokemuksilla, järjen päättelmillä tai kulttuurilla. Raamattu yksin on se mittapuu, jota vasten kaikki muu tulee koetella.

Lue Joh. 5:46, 47 ja Joh. 7:38. Jeesus Kristus on ensimmäinen lähde hengellisten kysymysten ymmärtämisessä. Miten Raamattu vahvistaa sen, että Jeesus on todellinen Messias?

Jotkut ihmiset väittävät saaneensa erityisiä "ilmoituksia" ja ohjeita Pyhäältä Hengeltä, mutta silti ne ovat Raamatun selkeän sanoman vastaisia. Nämä ihmiset ovat antaneet Pyhälle Hengelle suuremman arvovallan kuin Jumalan sanalle. Se, joka mitätöi Jumalan kirjoitetun ja innoitetun sanan ja torjuu sen selkeän sanoman, liikkuu vaarallisilla vesillä eikä seuraa Jumalan Hengen ohjausta. Raamattu on ainoa hengellinen suojamme. Se yksin on luotettava mittapuu kaikissa uskon ja käytännön kysymyksissä.

"Raamatun välityksellä Pyhä Henki puhuu ihmiselle ja teoittaa totuutta hänen mieleensä. Näin hän paljastaa erehdykset ja karkottaa ne sielusta. Totuuden Hengen avulla, joka toimii Jumalan sanan kautta, Kristus voittaa valittunsa itselleen." (5AO 223.)

Meidän ei tule koskaan ajatella, että Pyhä Henki korvautsi Jumalan sanan. Päinvastoin, hän työskentelee sopusoinnussa sen kanssa. Raamatun kautta Pyhä Henki vetää meitä Kristuksen luo tehden näin Raamatusta ainoan oikean mittapuun aidolle raamatulliselle hengellisyydelle. Raamattu tarjoaa meille oikeaa opetusta (ks. 1. Tim. 4:6), ja Jumalan sanana se on luotettavaa ja ansaitsee täyden hyväksyntämme. Tehtävänäme ei ole arvostella Raamattua, vaan pikemminkin Jumalan sanalla on oikeus ja arvovalta tuomita meitä ja ajatteluamme, sillä onhan se itsensä Jumalan kirjoitettua sanaa.

Miksi Raamattu on turvallisempi opas hengellisissä kysymyksissä kuin henkilökohtaiset vaikutelmat? Mitä seuraa siitä, kun emme hyväksy Raamattua opetuksien ja kokemusten mittapuuksi?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen White, *Alfa ja omega*, osa 8, s. 102–109 tai *Suuri taistelu*, s. 580–587 tai *Suuri taistelu*, taskup., s. 376–380.

Kirkollinen perinne, kokemus, kulttuuri, järjen päätelmät ja Raamattu ovat kaikki läsnä, kun tutkimme Jumalan sanaa. Ratkaiseva kysymys on: millä näistä lähteistä on viimeinen sana ja ylimmäinen arvovalta teologiassamme? On eri asia vakuuttaa Raamatun arvovaltaa kuin antaa sen Pyhän Hengen kautta vaikuttaa omaan elämään ja muuttaa sitä.

”Jumala on sanassaan antanut ihmisille kaiken tarpeellisen tiedon pelastuksesta. Pyhät kirjoitukset on otettava vastaan Jumalan tahdon ohjeellisena ja erehtymättömänä ilmoituksena. Ne muodostavat luonteen mittapuun, oppien ilmaisijan, kokemusten koetinkiven.” (8AO 184.)

Keskustelunaiheita:

1. Miksi on helpompaa ylläpitää joitakin ihmisten luomia perinteitä kuin elää todeksi Jumalan lain henkeä: rakastaa Herraa, Jumalaani, koko sydämeistäni, koko sielustani ja mielestäni, ja lähimmäistäni niin kuin itseäni (ks. Matt. 22:37–40)?

2. Millainen rooli kirkollisilla perinteillä tulisi olla seurakunnassamme? Miten kirkolliset perinteet voivat olla siunaukseksi ja millä tavoin ne ovat haasteellisia?

3. Miten voimme varmistua siitä, etteivät kirkolliset perinteet, olivatpa ne kuinka hyviä tahansa, mene Jumalan kirjoitetun sanan edelle meidän lopullisena norminamme ja auktoriteettinamme?

4. Kuvittele, että joku väittäisi saaneensa unen, jossa Herra puhui hänelle kertoen, että sunnuntai on todellinen lepo- ja jumalanpalveluspäivä Uuden testamentin ajan ihmisille. Miten vastaisit tuolle henkilölle? Mitä tämä kuvitteellinen tilanne opettaa siitä, miten kokemus on aina koetettava Jumalan sanalla?

5. Keskustelkaa kulttuurista, jonka keskellä seurakuntanne toimii. Miten kulttuuri vaikuttaa uskoonne? Mitä esimerkkejä historiasta löydämme siitä, miten kulttuuri vaikutti voimakkaasti seurakunnan jäsenten toimintaan tavalla, jonka nyt jälkikäteen näemme kielteisenä asiana? Mitä opetuksia saamme tästä tähän päivään, ettemme tekisi vastaavia virheitä?